

DÅ DALARÖ APOTEK BLEV EN RIKSDAGSFRÅGA

Hembygdsföreningen har som gåva fått en mängd tidningsurklipp och handlingar av Ull-Britt Nordlöf, känd lokal profil för många äldre Dalaröbor och sommarboende. Hon hade bl.a. bok- och pappershandel i det nuvarande bankhuset vid Odinsvägen, och senare i Tegelhuset. Vi presenterar några utdrag ur de delar av klippen som beskrev den stora striden om apoteket 1981. Vi önskar en trevlig läsning och riktar ett stort tack till Ull-Britt!

Bakgrund

Bakgrunden till historien är att styrelsen för Apoteksbolaget den 27 april 1981 beslöt lägga ned apoteket på Dalarö. Motivet var att kundunderlaget var för litet med dålig lönsamhet som följd. Apoteket var en gammal institution på Dalarö. Det startade som medikamentförråd 1855 och blev apotek 1871. Läkaren Sigfrid Urwitz med starka band till Dalarö sedan 1913 var en av de mycket kritiska aktörerna i kampen mot nedläggningen och vi citerar nedan ur en av hans artiklar.

Apoteket med adress Odinsvägen 26 från 1945, stängdes i september 1981.

Stort pressuppbåd

Sigfrid Urwitz: "Inte mindre än 22 artiklar, kåserier och insändare har Svenska Dagbladet tagit sig an i den aktion som ägt rum under sommaren och som träffande benämnts (av Kar de Mumma) RÄDDA DALARÖ APOTEK! Även övriga nyhetsmedia och då framförallt lokalradion Radio Stockholm, har flitigt engagerat sig mot den nu genomförda nedläggningen. De olika turerna har riksintresse. Ärendet kommer att tas upp i riksdagen i mitten av oktober."

Den 6 november togs frågan upp i riksdagen efter en interpellation. Men sjukvårdsministern Karin Ahrland kunde bara meddela att Apoteksbolaget

var ett självständigt aktiebolag och att det därför inte var möjligt för regeringen att ingripa i bolagets skötsel eller ompröva bolagsstyrelsens beslut.

Beskedet från Apoteksbolaget var alltså nedläggning, trots att många enskilda personer, olika politiska partier, kommunen och landstinget gjort kraftfullt motstånd. Från Apoteksbolagets regionkontor konstaterades att befolkningsunderlaget bara var en bråkdel av vad som krävdes för att bära upp ett apotek. Dåvarande skärgårdslandstingsrådet Knut Nilsson var djupt upprörd över Apoteksbolagets agerande och han lovade enligt en stor, svart tidningsrubrik att "ge dem en match."

Föreståndare med lokal uppbackning

Den som vid nedläggningen hade varit föreståndare vid apoteket sedan 12 år var Inga-Lill Forsling. Hon

Inga-Lill Forsling, Anders Franzén, Sigge Urwitz och Edward Sjöblom. Foto Sv. Pressfoto besk.

var mycket uppskattad av kunderna som ju inte bara fanns på själva Dalarö utan kom från hela skärgården utanför. Hon kunde sina skärgårdsbor och deras sjukdomar och kunde alltid ge goda råd.

Hennes namn avrundar den långa protestvers som skickades till Apoteksbolaget av Cecilia Woxendal och som återges i sin helhet här bredvid.

Protestvisor

Många andra enskilda människor och grupperingar jobbade in i det sista för att Dalarö skulle få tillbaka sitt apotek. En var Hillevi Sällebrant, lärare, Dalaröbo och aktiv i Miljöpartiet i Haninge. Hon ville inte ge riksdagspolitikerna en chans att komma undan sitt ansvar utan mobiliserade ett antal Haningebor, varav en skolklass gymnasieelever, att inta riksdagsläktaren under debatten.

Stiftelsen Skärgårdsbröderna distribuerade ett upprop och erbjöd sig ordna busstransport för äldre och handikappade. Hillevi skrev en protestvisa och begärde tillstånd av polismyndigheten att få arrangera ett appellmöte utanför riksdagen före mötet. Visan skulle spridas som stencil bland den närvarande allmänheten och ackompanjeras av elorgel eller gitarr.

Dessutom begärde hon tillstånd att få hålla ett anförande och deltagarna skulle få utslunga en slogan: "APOTEKET I DALARÖ, SKA VI RÄDDA FRÅN ATT DÖ."

Sigfrid Urwitz avslutade sin artikel i Läkartidningen med en bön till Svea rikes riksdag: "Riktigast vore väl ändock att ha någon socialt eller medicinskt skolad kunnig person i Apoteksbolagets styrelse och ej enbart ekonomiska giganter, - - - ty när profiten går in går vettet ut."

Ingenting hjälpte, apoteket förblev nedlagt och systemet med lokalt apoteksombud inrättades. Efter en del protester mot att man skulle få sälja läkemedel i samma butik som tobaksvaror blev Dalarö Bok- och Pappershandel ombud.

Till Apoteksbolaget i anledning av illvillig avsikt att nedlägga apoteket på Dalarö

*Tag inte från oss vårt apotek
Vi upplever det som ett nattsvart svek
Tag inte bort det vi bäst behöver
Bara för ni vill tjäna mer "klöver".*

*Låt oss behålla vår Ingalill
Vår trygghets klippa om ni så vill
Här ute är vi så många gamla
Med spattiga ben, har lätt för att ramla.*

*Ja, apoteket är helt utav nöden
Medan vi går här och väntar på döden.
Finns ej apoteket, vem hjälper oss då?
När alla smärtorna kommer oss på.*

*Snuva, migrän
Utslitna knän
Män utan potens
Kvinnas utan mens.*

*Gulsot, svartsjuka och röda hund
Sömlösa nätter utan en blund
Liktornar, skavsår, uppå våra hälar
Ångest och oro uti våra själar
Och diarréer och kronisk förstoppning
Försök att förstå, det är vår förhoppning
Mot dess krämpor och mycket därtill
Begriper ni nog, HÄR BEHÖVS INGALILL.*